

Tárgy: Tájékoztató Nyúl község 2013 évi
állategészségügyi helyzetéről

Tisztelt Polgármester Úr, Jegyző Úr, tisztelt Képviselők és Falu TV nézők!

Hagyományosnak mondható, hogy így év vége felé haladva beszámolok a községünket érintő állategészségügyi helyzetről.

Tájékoztatóm első részében -az eddigi évek gyakorlatának megfelelően- az elvégzett konkrét feladatokról szólok, ezután pedig az országos járványhelyzetről, az állategészségügyet és állattartást érintő új jogi környezetről, valamint az élelmiszer-biztonság aktuális kérdéseiről számolok be.

I.

Idén 28 éve, hogy ellátom Nyúl és Győrújbarát községek állategészségügyi feladatait. Ennek keretében végzem a nagy és kis létszámú haszonállatok, valamint a kedvtelésből tartott állatok gyógykezelését és a kapcsolódó preventív teendőket.

Nagy létszámú állatállományt továbbra is csak a volt nyúli TSZ major területén működő tehenészeti telepen található. A tejtermelő gazdaságot Tóth Lajos és Tóth Fidél vállalkozók üzemeltetik. 170 tehen és ezek szaporulata található itt, mindösszesen 450 db szarvasmarha. Ezen a telepen a teendőim: a beteg állatok kezelése, inszeminálás, éves ütemezés szerinti diagnosztikai vizsgálatok (TBC), vakcinázások (IBR), mintavételek (brucellózis, leukózis, IBR vérvétel, vetélt magzatok, BSE). A tehenészetben napi 3.000 liter körüli tejet fejnek, amit a MIZO cég szállít el.

Nyúl községben 11 udvarban összesen kb. 70 szarvasmarhát tartanak. Az előző évi állapothoz képest annyi változás történt, hogy Viola István vállalkozó a tehéntartás helyett hízómarhákkal foglalkozik. A nagyüzemknél felsorolt diagnosztikai vizsgálatokat ezeknél a kisüzemi állományoknál is évente (december) elvégzem.

Sertést nyilvántartásom szerint 30 udvarban nevelnek. Sertésenyésztéssel (anyadisznó tartás) 11 udvarban foglalkoznak. Ez egy udvarral több mint múlt évben (Ábrahám Ferenc, Nyúl, Új út 3.). Májusban történt meg a tenyészsertések kötelező éves vérvétele Aujeszky-féle betegség és PRRS szűrése céljából.

Lovat községünkben 11 helyen tartanak, mindösszesen kb. 30 állatot. 2 udvarban pónilovakkal is foglalkoznak gyermeklovagoltatás céljából. A lovakkal kapcsolatos feladat a diagnosztikai vérvétel fertőző kevésvérűség illetve takonykór felderítése céljából, valamint a tetanusz és lóinfluenza elleni oltásuk.

A háztáji baromfiállomány az idei évben létszám tekintetében az előző évihez hasonlóan alakult. Sok helyen nevelnek csirkét, kacsát, pulykát, vagy tartanak tojótyúkot községünkben. Egy gazda (Nagy Lőrinc) rendszeresen, többen pedig alkalmászerűen visznek vágott, pucolt baromfit, illetve tojást a győri piacra és vásárcsarnokba.

Idén a nyúli méhészeteket nem sújtotta megbetegedés. A községben 3 helyen tartanak nagyobb számú méhcsaládot. Érdekes adat, hogy Győr-Moson-Sopron megyében 680 regisztrált méhész 42.000 méhcsaláddal rendelkezik, ami világszerte jelent a földrajzi területre vetített méhcsaládok számában.

A kutyák, macskák és egyéb kedvtelésből tartott állatok gyógykezelését a győrújbaráti és a nyúli rendelőkben végezzük korszerű diagnosztikai eszközök és műszerek segítségével. A csontműtétek kivételével minden esetet el tudunk látni. Ha az állatot nem tudják szállítani, vagy az eset úgy kívánja, természetesen a tartási helyén látom el a beteget.

Most pedig felsorolás szerűen az állam által elrendelt állatorvosi tevékenységek:

- Kötelező éves feladat az összes 6 hetesnél idősebb szarvasmarha TBC szűrővizsgálata bőrpróbával.
- Kötelező diagnosztikai mintavételezés minden évben:
 - a tenyészmárhákból történő vérvétel brucellosis és leukózis felderítése céljából
 - a háztáji sertésektől (összes tenyész + meghatározott számú hízó) vérvétel Aujeszky-féle betegség felderítése céljából.
 - a lovak fertőző kevésvérűsége és takonykorra irányuló vérvizsgálata 3 évente, illetve versenyeztetés vagy adás-vétel esetén.
- Az elhullott 24 hónaposnál idősebb szarvasmarhákból agyvelő-mintavétel BSE felderítése céljából.
- A vadászok által lőtt rókákból évente meghatározott számú egyed intézetbe küldése a kapszulás immunizálás (repülőgépről) hatékonyságának ellenőrzése céljából (csontból fluoreszcens eljárással).
- A lőtt vaddisznókból mandula és véralvadék küldése SP felderítése céljából. (5db az idén teljesítve)
- Az embert mart kutyák és macskák 14 napos hatósági megfigyelése, az ellátó orvossal és az ÁNTSZ-el egyeztetés ezen esetekben, jelentés készítés.
- 3 hónaposnál idősebb ebek veszettség elleni kötelező oltása, a beoltott ebek nyilvántartása, lejelentése. Az idei eboltásnál is segítségemre voltak azok az önkormányzati dolgozók (hölgyek) akik az adminisztrációt végezték. Köszönöm Nekik és a Polgármesteri Hivatalnak a közreműködést.
- Kiadom az aktuális, haszonállatok tartásával kapcsolatos állami támogatások igénybeviteléhez a hatósági igazolást a feltételek teljesülése esetén.
- Állatkiállítások (pl.: Nyúli Húsvét díszmadár kiállítás), lóverseny (Győrújbarát), felügyelete kirendelés alapján.
- Újszülött borjak ENAR fűlszámos megjelölése
- Állatszállítások felügyelete, igazolások (állatútlevél, hatósági bizonyítvány) kiadása, marhalevelek irányítása
- Piacra járó őstermelők évenkénti ellenőrzése, engedélyük meghosszabbítása (baromfi, tojás, tej, tejtermék, méz), a piacra szánt vágott baromfik húsvizsgálata, húszállítás igazolás kiadása (Nagy Lőrinc)
- Konyhamoslék etetési engedélyek kiadása (csak kutya)
- A talált rókahullák, idegrendszeri tünetek között elpusztult kutya, macska intézeti vizsgálatra küldése (veszettség!)
- Gyepmesterrel kapcsolattartás, a kóbor ebek befogásában, állati hullák elszállításában közreműködés.
- Az élelmiszer forgalmazó helyek, éttermek, konyhák ellenőrzésében (engedélyek kiadása) közreműködés a hatósággal.
- Hatósági tejminta vétel laboratóriumi vizsgálatra a tejtermelő gazdaságokban (maradék anyag!)
- Állatvédelmi, állathigiéniai és ENAR ellenőrzéseken részvétel a felettes hatósággal együtt (KMF ellenőrzés!).
- Bár nem szorosan vett állatorvosi feladat, de állampolgári megkeresés alapján sokszor próbálunk segíteni és megoldást találni a kutyaugatással, kutyák marakodásával, kutyával történő veszélyeztetéssel, kutya által elpusztított egyéb állatokkal (baromfi, nyúl, stb.), bűzzel, legyekkel kapcsolatos panaszos esetekben. Feleslegessé vált kutya, macska új gazdához vagy menhelyre való irányításában is közreműködünk.
- A működési területemhez köthető feladataimon túl a Győr-Moson-Sopron Megyei Állatorvosi Kamara Szakmai Bizottságának elnöke vagyok 2012-től. Ezzel összefüggésben a megyében szakmai ellenőrzéseket tartunk (pl.: eboltások, állatorvosi rendelők), kollégák

ellen benyújtott panaszokat vizsgálunk ki és határozatot hozunk, szakmai továbbképzéseket szervezünk.

Részt veszek a hétvégi kiszállásos ügyeleti szolgálatban. Hétköznap gyakorlatilag 24 órás készenlétben vagyunk. Ha hosszabb időre elhagyjuk a körzetet, vagy szabadságra megyünk, helyettes állatorvosról kell gondoskodnunk.

II.

Most pedig röviden szólnék a hazánkat érintő járványhelyzetről, az állategészségügyet illetve állattartást befolyásoló új jogszabályokról, valamint a nemrég elfogadott Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégiáról.

A járványhelyzetről

Mielőtt megérkeznénk 2013-hoz, tekintsünk vissza néhány évet azon bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek körében, amelyek nem csak veszélyeztették, de meg is jelentek hazánkban. Ezeknek a betegségeknek a jelentőségét súlyosságuk, óriási gazdasági kártételük és sok esetben az ember egészségét is veszélyeztető mivoltuk adja.

2006: a madárinfluenza H5 típusú vírusának megjelenése két Bács-Kiskun megyei faluban (elhullott vándorló bütykös hattyúban mutatták ki). A falvak körül karantént rendeltek el.

2007: H5 típusú madárinfluenza-vírus jelent meg egy Csongrád megyei 3 ezres libafarmon, ahol az állományt leölték és megtették a szükséges védőintézkedéseket. (H5N1, H6N1, H7N9 – esetében kiszámíthatatlan járványokra kell felkészülni. Állatról-emberre, emberről-emberre terjedés lehetősége. Vakcina gyártás: versenyfutás az idővel.) (1918-19: spanyolnátha világjárvány, 50 millió halott.)

Klasszikus sertéspestis (Toga Pesti) jelent meg Nógrád megyében, a szlovák határ közelében vaddisznókban. A betegséget pest megyében kilőtt vaddisznókban is kimutatták (összesen 268 állatban). Korlátozó intézkedésekkel ekkor sikerült megakadályozni az érintett megyékben a betegségnek a házi sertésekre való átterjedését.

2008: Kéknyelv betegség (BT) – BAZ megyében 4 szarvasmarhában mutatták ki a betegséget. A kórt vírus okozza (Orbi vírus) és szúnyogok terjesztik. A szarvasmarhán kívül fogékonyak a vírus iránt a juh, a kecske és a vadon élő kiskérődzők is. Ödémás tünetek mutatkoznak a fejen, láz, nehezített légzés tapasztalható és sok esetben elhullással végződik a betegség. A védekezés 100 km-es védőkörzet kijelölésével és szúnyogirtással történt.

2011: Lovak fertőző kevésvérűségét (Retrovírus) állapították meg egy Romániából származó lóban a Győr-Moson-Sopron megyei Lébényben. A lázzal és súlyos vérszegénységgel járó megbetegedést ló-AIDS-nek is szokták nevezni. A gyors hatósági intézkedésnek köszönhetően - szerencsére – nem terjedt tovább az egyébként testnedvekkel, de vektorok (böglyök, kullancsok) által is fertőző betegség.

2012: Az elmúlt évi beszámolóban a Schmallenberg-betegségről (Bunyavírus) mint olyanról szóltam, ami nyugati irányból fenyegeti az ország szarvasmarha és kiskérődző állományát. Ez a vírusos, szúnyogok által terjesztett betegség azóta megjelent hazánkban is. Múlt év végén diagnosztizálták a Győr-Moson-Sopron megyei Dunaszentpálon szarvasmarhában. Feltételezhető, hogy azóta az ország több gazdasága is fertőződhetett. A betegség jellemzően komoly tejcsökkenést és szaporodásbiológiai zavart okoz a szarvasmarhákban aminek jelentős gazdasági kár a következménye. A kór megjelenése miatt szerológiai vizsgálatokkal alátámasztott export

garanciákat kell nyújtanunk a Schmallenberg vírustól való mentesség tekintetében a magyar tenyészmарhákat fogadó országok (elsősorban FÁK) részére.

2013: Elérkezve az idei évhez, sajnos olyan állatbetegségek újboli megjelenéséről kell, hogy beszámoljak, amelyek évekig nem fordultak elő hazánkban. A helyzetet pedig súlyosbítja az a tény, hogy ezek mindegyike zoonózis, vagyis képes az állatról emberre áttérjedni.

Szarvasmarha gümőkórt diagnosztizáltak egy kis létszámú állományt tartó udvarban Dunakilitin. A kórokozó tipizálását Madridban végezték el (*M. bovis ssp. caprae*). Az állategészségügyi hatóság a szükséges intézkedést megtette. Ettől a helyszíntől 5km-re egy nagyobb létszámú állományt is vizsgálnak, ahol 23 db nem negatív állatot találtak a tuberkulinos bőrpróba során. Tudni kell, hogy Magyarország szarvasmarha állománya 1981-től 99,99%-ban mentes a TBC-től. A következő évek jelentős feladata, hogy a teljes mentességet elérve ezt az EU-val is elismertessük.

Ez év szeptemberében lépfenét (*B. anthracis*) diagnosztizáltak egy Jászládányi juh állományban. 210 birkából 28 hullott el a betegségben. Mivel baktériumos betegségről van szó, a kór továbbterjedését antibiotikumos oltással előzték meg a község legelő állatainál. Az érintett állományból korábban levágott állatok fagyasztott húsát megsemmisítették. A fertőzést feltehetőleg az okozhatta, hogy az állatok olyan helyen legeltek, ahol valamikor döngkút működött. Innen kerülhetett a lépfene baktérium spórája a talajvízzel a legelőre. Az érintett területet fertőtlenítették. A lépfene baktérium belégzéssel, fertőzött hús elfogyasztásával vagy bőrsérülésen keresztül juthat be az emberi szervezetbe. Idejében elkezdett antibiotikumos kezeléssel gyógyítható, de enélkül halálhoz is vezethet. A Jászládányi esetben embert szerencsére nem betegített meg a kór.

3 év után ismét felütötte fejét a veszettség (*Rhabdo Lyssa*) Magyarországon a vörös rókák körében Bács-Kiskun, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest megyében. Szeptember közepe óta 18 esetben igazolták a fertőzést. Az érintett területeken ebzárlatot rendeltek el. Tudnunk kell, hogy a veszettség az idegrendszeri tünetek megjelenése esetén embernél és állatnál is halálos kimenetelű betegség. Legfőbb terjesztője a róka. A vírus iránt az összes emlős faj, de a madarak is fogékonyak. Általában a fertőzött állat nyálának harapás általi sebje kerülésével terjed. A perifériás idegpályák mentén szaporodva éri el a fertőzés a központi idegrendszert (ez néhány héttől akár 200 napot is igénybe vehet). Ekkor jelennek meg a jellegzetes tünetek, ami elsősorban a viselkedés megváltozásában nyilvánul meg (a róka megszeli, a kutya és macska kiszámíthatatlanul támadóvá válik, állkapcsa lóg, nyálzik, széttérő kancsalság mutatkozik, hangja megváltozik, étvágya rendellenessé válik stb.). Az ember a veszettség vírusával való találkozás ellen akkor tudja a legtöbbet tenni, ha az esetlegesen útjába kerülő „megszelídült” rókát vagy furcsa viselkedésű állatot nagy ívben elkerüli, elhullott vad teteméhez pedig nem nyúl hozzá. Ilyen esetekben értesíteni kell valamelyik (állatorvos, vadásztársaság, rendőrség, önkormányzat) hatóságot, akik a hivatali úton intézkednek. A rókák veszettségének visszaszorítása érdekében 1992 óta végzik hazánkban a családokba helyezett vakcinával történő orális immunizálást (repülőgép). Ez nagy mértékben csökkentette a fertőzöttséget, de a mostani eset a példa rá, hogy ez sem 100%-os megoldás. Ennek kapcsán szeretném felhívni a figyelmet a kutyák (és macskák) évenkénti oltásának fontosságára.

Az állategészségügyet és állattartást befolyásoló új jogi környezetről

A MÁOK országos küldött közgyűlése a napokban fogadta el annak a munkaanyagának a pontjait, ami az új Állatorvosi Kamarai tv. alapját képezi. Ez mind személyi, mind a tárgyi feltételeket illetően sokkal szigorúbb feltételeket szab főképp az önálló praxist működtető vagy indítani kívánó állatorvosok számára. Az eddig is 3 évente összesített pontszerző továbbképzéseken való részvételeken túlmenően önálló praxist csak szakvizsgával, illetve kamarai specialista bizonyítvánnyal rendelkező állatorvos működtethet a jövőben. Szigorodnak a rendelő, az ambulancia, a szakrendelő és az állatkórház létesítésének feltételei is.

Újdonságnak számít, hogy beindult a kamara távoktatásos továbbképzési rendszere, ami lehetővé teszi előadások hallgatását és pontszerző tesztvizsgák letételét interneten keresztül. Megnyílt a lehetőség ezen felül WEB-konferenciákon való részvételre is.

Érdekes adat, főleg az előbbiekről tükrében, hogy idén 226 éves a magyar állatorvos képzés. Az 1787-ben alapított karon kezdték el oktatni a „baromorvosi” tárgyakat az éppen akkor zajló keleti-marhavész (Morbillivírus) járvány okán. A képzési hangsúlyok azonban időközben sokat változtak. Kezdetben a hadászatiilag fontos, stratégiai jelentőségű loállomány egészségének védelme állt az ágazat homlokterében, később áttevődött a súlypont az élelmiszertermelő állatokra, az utóbbi két évtizedben pedig egyre nagyobb hangsúlyt kaptak a hobbiállatok is. A legutóbbi években azonban a legnagyobb figyelem az élelmiszerek biztonságos előállítására fordult. Itt érdemes megjegyezni, hogy az állategészségügyi hatósági szolgálat 125 éves múltra tekint vissza. Az 1888 évi VII. törvénycikk rendeli az állategészségügy vezetését a „földmivelés-, ipar-és kereskedelemügyi miniszter” köréhez. Itt rendelkeznek az állatok behozataláról, a marhalevélről, állatvásárokról, mészárosokról, marhakereskedőkről, közvágóhidakról, pásztorokról, vendégfogadókról, közös legelőkről, a marha-hajtásról, gypemesterségről, a ragadós állatbetegségekről, de a bunkózás szabályairól is.

A rövid történelmi visszatekintés után térjünk vissza ismét napjaink aktuális kérdéseire. Az elmúlt évi beszámolóban már írtam róla, hogy elsősorban az őstermelők, egyéni gazdálkodók, családi gazdaságok és fiatal gazdák előtt nyílik meg a lehetőség kedvezményes, tartós (20 éves) haszonbérlet formájában állami földhöz jutni (NFA). Azóta a pályázat eredményeként idén októbertől kezdődően 7-8 ezer HA termőföldet vehetnek át a nyertes gazdálkodók (250 új bérlő). A termőföldhöz juttatásnak ettől a kedvezményes lehetőségétől nem titkoltan a haszonállattartás fellendülését is várják.

A 2013-ban elérhető, állattartáshoz köthető, megpályázható támogatások a következők voltak:

- fiatal gazdálkodók 40.000 euró (12 millió forint) vissza nem térítendő támogatása
- gazdaságátadási támogatás 55 év feletti termelők részére jövedelempótló, vissza nem térítendő formában
- baromfi telepek korszerűsítése: tojótyúktartáshoz kapcsolódó gépek és technológia beszerzéséhez 40-60% vissza nem térítendő támogatás
- halászati beruházásokhoz 40-60% vissza nem térítendő támogatás
- gazdanet program: informatikai fejlesztéshez 40% vissza nem térítendő támogatás
- birtokösszevonási támogatás: szomszédos földterület megvásárlásához 20% vissza nem térítendő támogatás
- állattartó telepek korszerűsítéséhez 40-60% vissza nem térítendő támogatás
- méhészeti támogatás: Magyar Méhészeti Nemzeti Program alapján vissza nem térítendő támogatás
- mikrovállalkozások létrehozásához 60-65% vissza nem térítendő támogatás

Új lehetőséget nyit a hazai szarvasmarha ágazat előtt az a lehetőség, hogy 2015-től megszűnik az unióban a jelenleg működő tejkvóta rendszer. Amennyiben ehhez kapcsolódóan megfelelő döntések születnek, Magyarország megszerezheti a régió legjobb tejjel pozícióját. Az adott kiváló környezet, jó takarmánybázis és az állategészségügyi státusz mellett olyan a tejtermelést növelő intézkedéseket szorgalmaz a Tej Terméktanács mint a tej felvásárlási árának növelése és a tej és tejtermékek ÁFA-jának csökkentése. Ehhez felelős politikai döntés szükséges.

A magyar gazdálkodók kizárólagos érdekét szolgálja a zsebszerződések felszámolása érdekében alkotott törvény szigorítása is. Ez, az ilyen formában történő termőföld eladást lehetetlenné teszi. A bíróság által semmisnek minősített, zsebszerződéssel eladott föld a jogszabály szerint az állam tulajdonába kerül.

Tavaly 110 ezer élő marhát exportált az ország amelynek majdnem kétharmada (70 ezer) Törökországba irányult. A kivitel további erősítése érdekében a két ország agrárminisztere közös munkabizottságot hozott létre az állategészségügyi szabályok rugalmasabbá tétele érdekében. Fehéroroszországgal, Belorussziával és a vámuniós országokkal szintén sikerült a szarvasmarha exportot lehetővé tevő szerződéseket aláírni. A változó járványügyi helyzet (Schmallenberg) miatt külön állategészségügyi garanciákat kértek ezek az országok.

A médiákból is értesülhettünk róla, hogy 2014 01.01-től az élő sertés és a hasított félsertés ÁFA-ját 27%-ról 5%-ra mérséklük. Ez a termékpálya alsó szegmensét érintő intézkedés, amit a Vidékfejlesztési Minisztérium kezdeményezett, a Nemzetgazdasági Minisztériummal való nehéz tárgyalások után született meg. Ettől az intézkedéstől azt várják, hogy a sertéshús jelenleg kb. 50%-os arányú fekete-kereskedelme visszaszorul. A húsipari ágazat lehet ezzel az intézkedés legnagyobb nyertese, de a sertést hizláló gazdák értékesítési lehetőségei is bővülnek. A VM elkötelezett abban, hogy az ÁFA 5%-ra mérséklését az összes sertés termékre, a sertés takarmányokra, valamint az összes baromfi termékre vonatkozóan kiharcolja. Ezzel ezen állatok húsának és húskészítményeinek fogyasztói ára nem csak részlegesen, hanem valóban 22%-al csökkenhetne. Széles Sándor kormány megbízott egy nemrég tartott tájékoztatón ezen túlmenően elmondta, hogy az egész élelmiszer-láncre egy egységes ÁFA rendszer van kidolgozás alatt.

Élelmiszerlánc-biztonsági stratégia

Szakértői vélemények szerint hazánkban minden évben kb. 3 millió embert érint élelmiszer eredetű megbetegedés.

2013 áprilisában elkészült egy 10 évre szóló kb. 400 milliárd forint forrással számoló élelmiszerlánc-biztonsági stratégia tervezete amelyet szakmai konferencián véleményeztek a hatóság, a kereskedelem, az élelmiszeripar, a civil fogyasztóvédelem és a felsőoktatás képviselői. A stratégia nem csupán a hatékonyabb átláthatóbb élelmiszerlánc-biztonsági rendszer megteremtését célozza, de lehetőséget ad a tisztességtelen piaci magatartás kezelésére is. A 2013-tól 2022-ig szóló stratégiát a Kormány a 2013 10.08-án kelt határozatával elfogadta. A dokumentum kiemelten kezeli a partnerségen alapuló együttműködést a társhatóságokkal (VM-NÉBIH-VPOP-NAV-GVH -tudományos műhelyek nutatók-oktatás-élelmiszeripari vállalkozások-szakmai civil szervezetek-fogyasztók).

A VM államtitkára szerint a stratégia célja, hogy megvalósulása által az élelmiszerlánc termékei mindenkor egészségesek, kiváló minőségűek és biztonságosak legyenek, valamint azok előállítás, kereskedelme, felhasználása vagy fogyasztása során az emberek és a társadalom magas fokú tudatosságot és felelősséget tanúsítson.

Most pedig néhány adat ami alátámasztja az elfogadott stratégia jelentőségét:

- hazánkban 17 ezer milliárd forint az élelmiszerrel kapcsolatos termelési érték évente
- a hús, a tojás és a tejtermékek 50-60%-a a fekete-kereskedelmből származik
- az ez évben Győr-Moson-Sopron megyében megkezdett NAV-al közös állategészségügyi mélységi kamion-rakomány ellenőrzések hatására csak Szlovákia felől napi 1700-al esett vissza a belépő kamionok száma. Ezek rakománya általában élő állat, hús, húskészítmény, étolaj, cukor, kávé és egyéb élelmiszer (kétes eredetű, lejárt szavatosságú, nem dokumentált, ÁFA csalásos) lehetett.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket:
dr. Rác Elemér
állatorvos